

Gorenjski glas

USPEHI V BORBI ZA SOCIALIZEM
NAJMOČNEJE RAZKRINKUJEJO VSE
KLEVETE PROTI NAŠI DRŽAVI

ZIVELA 30-LETNICA
USTANOVITVE KOMUNISTIČNE
PARTIJE JUGOSLAVIJE

NAJ ŽIVI CETRALNI KOMITE KPJ
S SVOJIM GENERALNIM
SEKRETARJEM MARŠALOM TITOM
NA ČELU

GLASILO OKRAJNEGA ODBORA OF KRANJ

Leto II. — Štev. 16

Kranj, 21. aprila 1949

Cena din 2.—

Proslava 30-letnice ustanovitve KPJ

21. IV. 1919—21. IV. 1949

Proslava 30-letnice ustanovitve KPJ je imela tudi v Kranju posebno svečano zunanost. V dneh okrog 21. aprila in na sam predvečer velikega zgodovinskega dogodka za vse jugoslovanske narode je bilo mesto Kranj v prazničnem razpoloženju; hiše so bile okrašene z zastavami, zelenjem in slikami naših vodilnih članov CK KPJ, izložbe trgovin in podjetij, pročelja tovarn in javnih ustanov itd., pa so bila okusno aranžirana; povsod so bila predavanja, akademije ali druge kulturne prireditve.

Osrednja svečanost je bila akademija, ki jo je priredil pripravljalni odbor množičnih organizacij s MK KPS v Kranju na čelu 20. aprila zvečer v Sindikalnem domu. Na akademiji so sodelovali z izbranim umetniškim programom odseki SKUD-a „France Prešeren“; pevski moški zbor, novoustanovljeni orkester, ki je na tej svečanosti prvič nastopil, dalje recitatorji, deklamatorji, I. gimnazija in drugi.

O pomenu in zgodovinskem značaju 30-letnice ustanovitve KPJ je govoril tov. Uršič Rudič, član OK KPS v Kranju.

Komunistična partija Jugoslavije je bila ustanovljena na kongresu, ki se je vršil od 20. do 23. aprila 1919 v Beogradu. Nastala je z združitvijo nekaterih socialno-demokratskih strank, ki so se konec 19. in v začetku 20. stoletja ločeno ustanovljale v posameznih delih jugoslovanske države iz delov nekaterih socialno-demokratskih strank, ki so se ločile od izdajalskega vodstva, in nekaterih levih skupin v letih 1917 in 1918. Komunistična partija Jugoslavije se je rodila pod močnim vplivom Velike okto-brske socialistične revolucije v Rusiji, v revolucionarni krizi, ki je zajela tudi komaj ustvarjeno državo Jugoslavijo, kakor tudi v borbi delavskega razreda proti socialno-demokratskim izdajalcem delavskega gibanja. Od svoje ustanovitve je vodila ogromno večino delavskega razreda Jugoslavije, tesno povezana z mednarodnim revolucionarnim delavskim gibanjem, skozi vse težke preizkušnje in borbe do končne zmage nad fašističnimi silami v narodno-osvobodilni vojni.

Vso to veliko borbo in trnovo pot našega proletariata, njegovo dosledno revolucionarnost od II. Vukovarskega kongresa, ki je obračunal z oportunističnimi elementi v partiji, in nadalje silovite borbe z buržoazijskimi režimi v ilegali po proglasitvi zglasne „Obznanje“, kakor tudi Gorkičevo izdajstvo na vodstvu Partije in nastop tov. Tita na čelo CK KPJ in njegovo veliko borbo od leta 1937. za edinstvo in krepitev KP, njegovo vsestransko pripravo za oboroženo vstajo in zmagovito narodno-osvobodilno borbo je ideološko lepo prikazal predavatelj, ki je med drugim naglasil:

„KPJ je dokazala zvestobo svojemu ljudstvu, ker se je borila na strani ljudstva s celotnim svojim vodstvom ne samo z besedami, ampak tudi z dejanji. To je bilo v opreki z buržoazijsko kraljevo vlado v Londonu, ki je naše narode odvracala od revolucionarnosti in osvobodilnih in socialnih težnj.

Lep uspeh Fronte v začetku „Gozdarskega tedna“

OF mesta Kranja v veliki akciji za izpolnitev planskih nalog

V soboto 16. t. m. je gozdno gospodarstvo v Kranju, skupno z podjetji za promet z lesom dobilo nalogo, da naloži do ponedeljka 9 vagonov lesa in ga odpošlje v reško pristanišče, kjer čakajo ladje za izvoz. Vsekakor je bila to težka naloga glede na dejstvo, da gozdnemu gospodarstvu primanjkuje delovne sile. Obrnilo se je na štab delovnih brigad OF mesta Kranja zaradi organizacije prostovoljnega dela ob tej važni nalogi. Štab je pozval najboljše brigade, ki so doslej pokazale visoko delovno disciplino in lepe rezultate prostovoljnega dela. V soboto ob treh popoldan je brigada tekstilnega tehnikuma prišla za delo pri nakladanju vagonov v Naklem. Istočasno pa so delovne brigade žgale les in ga nakladale na vagona tudi na kranjski postaji. Delo je potekalo v izmenah vso noč in v nedeljo vse do 13. ure. Naloženih je bilo 13 vagonov lesa, razžagano pa je bilo 70 m³ in prevoženega lesa 40 m³.

V tej akciji so se najbolj izkazale sledeče delovne brigade: Tekstilni tehnikum, Mlekarska šola, Iskra, Inteks in Sava. Z delovno brigado tovarne „Sava“ je delal tudi tov. Mikuš, direktor tovarne, ki je pokazal lep vzgled požrtvovalnega prostovoljca in člana Fronte. Pri nakladanju vagonov v Naklem, kjer so bili naloženi 4 vagoni z lesom sta delala tov. Kristan Milan, prejšnji sekretar OK KPS in Bračič Danilo, glavni direktor živilske industrije LRS, ki sta prav tako pokazala kot člana Fronte lep zgled pri tej važni akciji.

Pravilno pa niso sprejele pomen te akcije brigade I. gimnazije in tovarne Tiskanina. Iz I. gimnazije jih je delalo 20 od predvidenih 70, iz Tiskanine 10 od predvidenih 70 prostovoljcev. Iz tega sledi, da mladinski in sindikalni funkcionarji tako v gimnaziji kot v Tiskanini, ki so odgovorni za prostovoljno delo, pravilno ne dojemajo in ne razumejo pomena prostovoljnega dela v okviru splošnih nalog pri izvedbi našega petletnega načrta.

Tudi podjetja za promet z lesom niso v zadostni meri pazile na organizacijsko in strokovno stran te akcije, kar je delno škodovalo rezultatom dela. Poleg tega ta podjetja niso v tej akciji zaposlila svo-

jih delavcev in nameščencev, kar bi bila njihova prvenstvena dolžnost. V bodoče se bodo morale te stvari popraviti, da se bodo velike naloge v planu izvoza lesa mogle nemoteno izvršiti.

Skupno je bilo v soboto popoldan in

ponoči ter v nedeljo dopoldne opravljenih 1504 ure prostovoljnega dela. Ta rezultat je lep delovni uspeh, ki so ga dosegli frontovci Kranja, in pa dokaz velike požrtvovalnosti in visoke politične zavesti.

V Žireh so ustanovili Kmetijsko obdelovalno zadrugo „3. avgust“

V Žireh so se kmetje odločili, da ustanovijo Kmetijsko obdelovalno zadrugo. Dne 11. aprila so se zbrali v lepo okrašeni dvorani pod geslom „Živeli pionirji socializma na vasi“. Z ustanovitvijo KOZ so združili 366 ha zemlje. Najprej je bila samo ekonomija, ki je obsegala eno posetvo, sedaj pa se je razvila v Kmetijsko obdelovalno zadrugo. V zadrugi je 17 gospodarstev — kmetov z družinami. Trdno verujem, da bodo združeni v obdelovalno zadrugo želi lepše uspehe in dali več skupnosti, to je našemu delovnemu človeku pri stroju, v rudniku in kamnolomu.

Ustanovitelji so na predlog tov. Blažič Francke imenovali zadrugo po dnevu, ko so se borci Prešernove brigade prebili v Žireh iz obroča nemških okupatorjev. To je 3. avgust.

Prepričani so, da bo tudi njihova zadruga, ki je med prvimi zadrugami v

našem okraju, pokazala tudi ostalim Žirovcem pot v boljšo bodočnost delovnega kmeta.

Novi zadrugniki so se z vso vnemo lotili dela. Že nekaj dni prej so skupno delali in se pomenkovali, kako bi izboljšali svoje gospodarstvo.

Zadrugnike je na njihovem ustanovnem občnem zboru pozdravil tudi član CK KPS. Orisal pomembnost koraka, ki so ga storili napredni kmetje, in izrazil željo, da bi s pravilnim gospodarstvom in s pravilnim tolmačenjem pridobili še novih članov v svojo obdelovalno zadrugo.

S tem so tudi žirovski kmetje krenili na pot socialističnega gospodarstva na vasi in dali odgovor vsem, ki klevetajo našo izmučeno domovino, našo slavno Komunistično partijo in prvega našega borca tov. TITA. S. B.

Ustanovitev zadrugne ekonomije v Javorjah

Tudi v Podvrhu nad Javorjami se je zanesla iskra socialističnega gospodarstva. Te dni je kmetijska zadruga v Javorjah nad Poljansko dolino prevzela posestvo, da ga preobrazi v zadrugno ekonomijo.

V nedeljo so se zbrali odborniki kmetijske zadruge iz Javor in še nekateri drugi kmetje na Podvrhu pri posestniku Logarju in se z njim pogovorili o prevzemu celotnega posestva, živine, orodja itd. Ker je posestvo v zadnjem času pričelo razpadati in se je odprodajala zemlja, je predsednik KZ s celotnim odborom pričel razmišljati, kako rešiti gospodarstvo pred nadaljnjim uničevan-

njem. Sklenili so, da bo prevzela posestvo Kmetijska zadruga kot zadrugno ekonomijo, v katero sta se vključila kot delovna moč tudi gospodar sam in njegova žena.

Tov. Tavčar Stane, ki se je pravkar vrnil iz zadrugnega tečaja, bo moral vložiti v to posetvo vse svoje znanje in pomagati upravnemu odboru Kmetijske zadruge, da bodo spravili gospodarstvo v okvir uspešnega socialističnega gospodarstva na vasi. S. B.

ZGRADITEV SOCIALIZMA V JUGOSLAVIJI — UDAREC PO MEDNARODNEM IMPERIALIZMU!

nimi stvarmi. Ponavljajo besede raznih obrekovalcev, sami pa niso prepričani v te izmišljotine. Tovariši, tu ne gre za ideološki odklon, temveč za to, da bi še dalje ostali molzna krava, kot smo bili v stari Jugoslaviji. Informburojevci trdijo, da gre za borbo proti Titovi kliki. Toda mi iz dneva v dan vidimo, da je to le borba proti narodom Jugoslavije. Zavirajo nam graditev socializma, kajti obvez, ki jih imajo do nas, ne izpolnjujejo. Mi smo danes primorani, da gradimo socializem z lastnimi silami. In zgradili ga bomo, sicer z težjimi žrtvami, kakor če bi gradili z njihovo pomočjo. Ravno v tej borbi pa se naša Partija kali in čisti vseh oportunističnih elementov ter je bolj kakor kdaj koli strnila svoje vrste okoli tovariša Tita. S svojim delom bomo dokazali, da so vse

obtožbe neresnične. Ljudski pregovor pravi, da ima laž kratke noge. Kljub vsej kruti stvarnosti bomo nadaljevali našo težko in zanesljivo pot v socializem.

Naj živi naša slava KPJ!
Naj živi naš herojski Centralni komitet KPJ, ki je dokazal svojo predanost ljudstvu skozi 13 let!
Naj živi naš učitelj in voditelj ljubljene maršal Tito!

Osrednja akademija v čast 30-letnice ustanovitve KPJ v Kranju, je nadvse uspela in s tem dala ponoven dokaz globoke privrženosti širokih ljudskih množic do pravilne borbene poti naše slavne Partije in njenega izkušenega in v borbi prekaljenega Centralnega vodstva KPJ s tovarišem Titom na čelu.

Spominska svečanost na 4. obletnico padlega aktivista OF

TOVARIŠU STRUPI JOŽETU JE BILA ODKRITA SPOMINSKA PLOŠČA

V septembru leta 1944. je 19-letni aktivist tov. Strupi Jože iz Naklega miniral hotel Evropo v Kranju, ki je bila gnezdo okupatorskih agentov. Mlad. aktivist je nadalje vse do februarja leta 1945. izvršil še celo vrsto junaških dejanj. Toda bil je izdan in ujet po gestapu. Izdržal je vsa mučenja in bil 17. aprila leta 1945. obešen na kraju svojega junaškega dejanja pred hotelom Evrope.

V soboto 16. t. m. zvečer je bila na tem mestu odkrita J. Strupiju spominska plošča. Te spominske svečanosti, ki jo je organiziral MO ZB, se je udeležilo nad 3.500 ljudi, ki so se spominjali pogumnega aktivista in dali globokega izraza veliki hvaležnosti padlim žrtvam za našo svobodo in trdni privrženosti našemu hrabremu in revolucionarnemu vodstvu KPJ. Na svečanosti sta govorila tov. Brovč Andrej, sekretar MK KPS in predstavnik naše ljudske armade. Posebno zadnji je dal močan poudarek našemu odgovoru na neopravičene klevete Informbiroja, ki jih naše delovno ljudstvo z gnusom zavrača in obsoja.

Vrsta prireditve je še pred nami

SPORED PROSLAV IN PRIREDITEV ZA MESTO KRANJ

Sreda, 20. aprila v veliki dvorani Sindikalnega doma v Kranju — proslave v čast 30.-obletnice ustanovitve KPJ: ob 10.30 proslava I. gimnazije v Kranju, ob 20. uri slavnostna akademija.

Četrtek, 21. aprila ob 17. uri otvoritev Razstave dela v zgornji dvorani Sindikalnega doma.

Tovarna Inteks ustanovi svoj SKUD. Torek, 26. aprila ob 19.30 na predvečer 8.-obletnice ustanovitve OF — manifestacija na Titovem trgu. Zbirališče ob 19. uri pred Sindikalnim domom. Ob 21. uri — Telovadna akademija v Prešernovem gledališču.

Sreda, 27. aprila ob 6.30 — izlet s posebnim vlakom v Begunje in Drago. Prijave sprejema ZB. Množične organizacije bodo poslale delegacije in vence.

Prostovoljno delo na Jamniku in v Drožgošah, ki ju je uničil okupator. Ob 20. uri — Prešernovo gledališče — Goldoni: „Ribiške zdrahe“ (premiera). Sobota, 30. aprila ob 20. uri za kopalniščem — šahovska igra z živimi figurami.

Med zadružniki v Arji vasi

(Vtisi iz obiska kmečki obdelovalni zadrugi na Štajerskem)

Obiskovalci kmetijskega izobraževalnega tečaja na Primorskem so po uspešno dovršenem tromesečnem teoretičnem študiju priredili dne 4. t. m. poučno ekskurzijo v eno izmed najstarejših kmetijskih obdelovalnih zadrug v naši republici — v zadrugo Franceta Prešerna v Arji vasi pri Celju. V spremstvu predavateljev ter zastopnikov ljudske oblasti in množičnih organizacij so si spotoma ogledali vrtnarsko šolo v Medlogu pri Celju, popoldne pa bili gosti zadruge.

Ljudska oblast je takoj po osvoboditvi dala delovnemu ljudstvu na razpolago zemljo, gospodarska poslopja ter kmetijske stroje in živino, kolikor jo je še ostalo po vojnem pustošenju na nekdanjem posestvu ljudskega izkoriševalca in hitlerjanca Ježovnika. V zadrugo so vstopili naši delovni ljudje iz raznih krajev Slovenije, med njimi je tudi 14 Primorcev.

Zadruga v Arji vasi je kmetijsko-obdelovalna zadruga višjega tipa, to se pravi taka zadruga, da nima v njej noben član nič svoje posesti, ampak da so vsa proizvodna sredstva, vsa zemlja, vsa živina in vsi pridelki ter ves dobiček last vseh zadružnikov. V zadrugo je

GOLNIK NAPOVED TEKMOVANJA V PREDKONGRESNIH DNEH

Z množičnega sindikalnega sestanka, ki se je vršil dne 12. aprila 1949, so člani podružnice Zveze usluž. zdrav. in soc. ustanov na Golniku sklenili, da v predkongresnem tekmovanju ESS ne zaostanejo za tovariši v produktivnih ustanovah. Zato je naša podružnica pozvala na tekmovanje zdravilišča: Topolšica, Novo Celje in Rovinj po sledečih točkah:

1. Kdo bo bolje populariziral dosežene uspehe v teku tekmovanja;

a) potom grafikonov;
b) potom zvočnikov itd., po nazorni agitaciji.

2. Kdo bo bolje s parolami okrasil delovna mesta in kdo bo bolje proslavil in populariziral 30.-letnico obstoja KPJ.

3. Kdo bo imel več ljudi zajetih v sindikalnih študijskih krožkih in ostalih sindikalnih krožkih.

4. Kdo bo imel boljše študijske sestanke (število sodelujočih v diskusiji, boljše diskusija po temi itd.).

5. Kdo bo imel več predavanj:
a) z lastnimi močmi,
b) s pomočjo pacientov.

6. Obvezujemo se, da bomo ustanovili pevski zbor diletantske grupe in folklorne skupine, katere bodo prvič nastopili 1. maja.

7. Kdo bo imel boljše povezave z vasio, konkretno: kdo bo več nudil vasi (politični sestanki, prireditve itd.).

8. Kdo bo boljše oživel delo v rdečem kotičku.

9. Kdo bo posvetil več pozornosti pedagoški vzgoji otrok v predšolski dobi.

10. Obvezujemo se, da bomo v teku tekmovanja naredili 1000 udarniških ur in to na terenu in v ustanovi.

11. Kdo bo nabral več odpadkov papirja, železa, stekla itd. za našo industrijo.

Naj živj II. Kongres ESS!
Naj živi Komunistična partija Jugoslavije s tovarišem Titom na čelu!

Upravni odbor
Sindikalne podružnice Golnik

Dopisujte v „Gorenjski glas“!

Ob 8. uri zbor za sprevod na Jezerski cesti.

Ob 14. uri — nastopi kulturno-prosvetnih in fizkulturnih skupin na novem fizkulturnem stadionu za kopalniščem in rajanje (folklorne skupine).

Prireditveni odbor.

včlanjenih 70 ljudi, med njimi je 49 delovnih sil, ostali so otroci in starčki. Delo se opravlja po brigadah. Vsaka brigada šteje po štiri delavce. Brigade so glede na delo mešane in posebne, tako n. pr. poljedelske, vrtnarske, živinorejske in vozniške. Delovni čas traja normalno deset ur na dan. Če določeni delavec v tem času doseže predpisano normo, se mu šteje za en trudonan. Ta enota je podlaga za nagrajevanje in plačevanje dela. Vse delo je skupno in vsi pridelki so prav tako skupna last vseh zadružnikov.

Zadruga je do sedaj vložila največ napora in truda v izboljšanje polja za dvig hektarskega donosa zemlje ter v vzrejo živine, plemenske in delovne kakor tudi klavne, pri čemer igra posebno vlogo molznost krav. Posebna kmetijska panoga je hmeljarstvo. Za sušenje hmelja imajo krasno urejeno dvonadstropno umetno sušilnico na toploto. Število živine se je dvignilo na 60 glav, prašičev pa imajo 130 ter več gnezd mladičev. Pravkar zidajo velik kokošnjak in pripravljajo farmo za 300 glav perutnine. Pri obdelovanju zemlje uporabljajo vrsto kmetijskih strojev, s katerimi je zadruga dobro založena.

Zadružniki stanujejo v dveh prostornih poslopih v vasi ter na pol ure oddaljeni ekonomiji, ki spada k zadrugi. Stanovanja so prvovrstna, zdrava in svetla ter prostorna. Hrano si kuha vsaka družina zase, le Primorci imajo

Iz naših krajev

KRITIKA KRITIKE PRORAČUNA MLO ŠKOFJA LOKA

Pred dnevi je zbor volivcev MLO Škofja Loka razpravljal o proračunu dohodkov, ki znašajo din 1.050.000 in isto višino izdatkov. Proračun je znatno nižji od proračuna v preteklem letu, ker je treba zaradi drugih nujnejših potreb pristopiti k največji štednji, ki mora priti do izraza tudi v krajevnih in mestnih proračunih.

Udeležba je bila številčno sicer nezadovoljiva, znak, da se volivci MLO Škofja Loka vse premalo zanimajo za svoje lokalne gospodarske probleme in potrebe, je pa bila na drugi strani diskusija navzočih živahna in stvarna.

Ze sam način sprejemanja proračuna na široki demokratični osnovi in v javni diskusiji, se bistveno razlikuje od načina iz prejšnje kapitalistične Jugoslavije, ko so se proračuni sprejemali za zaprtimi vrati, kamor so imeli dostop le „zanesljivi“ in vabljeni in je bilo ljudstvo z za proračunsko kritje določenimi bremenii postavljeno pred izvršeno dejstvo. Bistvena razlika je, tudi v bremenih samih, katera so se krila v prejšnji Jugoslaviji pretežno z davki in trošarinami, ki so v vsakem primeru obremenjevali malega delovnega človeka, medtem ko se danes proračunsko kritje išče iz dohodkov gospodarskih podjetij.

Nadaljnja razlika, ki se vidno odraža v proračunu, je tudi v tem, da je že iz osnutka samega razvidno, da je sestavljen v zaščito potreb in interesov ljudstva, ker so ga sestavljali od ljudstva izbrani zastopniki, medtem ko so proračuni stare Jugoslavije v prvi vrsti šteli interese bogatejših, ker so o proračunih odločevali kulaki, advokati, trgovci in industrijalci.

Finančni poverjenik tov. Cirk je na preprost in razumljiv način nazorno prikazal naše aktualne gospodarske probleme ter posebno poudarjal velik pomen štednje v tek. letu, kar pa gre v korist gradnje naše težke industrije.

Predsednik MLO tov. Remškar je v svojem kratkem, a jedrnatem političnem referatu orisal naloge in delo OF z ozirom na pomen III. kongresa ter nakazal bodoče naloge v gradnji socializma.

Povprečni kritiki bodo, kakor je bilo že nakazano na omenjenem sestanku, pogrešali za gradnjo stanovanjskih objektov že pričakovanih proračunskih zneskov in gradnje bi stanovanjsko stisko vsaj delno omilile, zgradili bi se DID-i in izvršile bi se še ostale nujno potrebne adaptacije. Nedvomno bi bilo to potrebno. Ako pa zadevo razmotrimo iz širših vidikov, bomo ugotovili, da je gradnja težke industrije še nujnejša, da je mehanizacija našega rudar-

stva prva naša naloga, ker bomo le tako izboljšali naš izvoz in s tem prišli do nujno potrebnih deviz za nabavo strojnih naprav za našo težko industrijo. Od gradnje težke industrije je odvisna postavitev lahke industrije, odvisen uspeh našega petletnega plana in s tem izboljšanje našega življenjskega standarda. Za doseg navedenega je danes potrebno mobilizirati vse delovne sile in denarna sredstva. Vse to moramo imeti pred očmi, z vsem računati in ako smo pravilno postopali, potem tudi nam Škofječanom ne bo težko razumeti, zakaj ni možno izvršiti predvidenih gradenj, bomo razumeli, da je treba take gradnje odložiti na čas, ko bomo s pomočjo težke industrije take gradnje laže in hitreje izvršili.

Ko pa že razpravljamo o gradnji stanovanjskih in drugih objektov in ugotavljamo, da k tem gradnjam še ne moremo pristopiti, bi bilo povsem napačno, ako od sklepa odstopimo, napačno ako zamisel ovržemo, napačno že iz razloga, ker vključ navedenim oviram vendarle lahko ogromno napravimo. Manjkajoča delovna sila se da nadomestiti s prostovoljnimi delom frontovskih delovnih brigad in gradbeni material izdelati, vsaj opeko napraviti po lokalni liniji. Bodimo pošteni in toliko samokritični, da ugotovimo našo komoditeto, da čakamo na pomoč od zgoraj, sami pa ne storimo ničesar, ali pa mnogo premalo.

Mestni OF Škofja Loka ima svoj delovni štab z nalogo, da organizira in usmerja delovne brigade pri prostovoljnem delu. Vprašajmo se, koliko delovnih brigad smo doslej že organizirali in koliko kolektivnega dela so te brigade do danes že napravile. Vsa dosedanja prostovoljna dela, ki jih ni bilo malo, so izvršili posamezni frontaši. Kolektivnih akcij razen neke akcije v preteklem letu še ni bilo, da bi tako nadomestili delovne sile, ki so potrebne pri drugih delih. Ako bi napravil vsak član OF 10 ur prostovoljnega dela, bi to pri 1500 članih znašalo 15.000 ur. S tolikimi delovnimi urami bi se dala odstraniti marsikatera pomanjkljivost, bi se dale izvesti vse predpriprave za gradnjo stanovanj in vendar bi bilo breme za posameznega brezpomembno. V tej smeri je treba iskati delovne sile, v tej smeri zgrajevati frontaše in prepričani smo lahko, da bo izvršenega ogromno več dela in s tem odstranjeno marsikatero zavajanje in kritiziranje, ki gre danes na nepravni naslov.

OF Škofja Loka si je v predvolivnem tekmovanju s Trličem priborila zaslužno zmago v vseh tekmovalnih točkah, zato upravičeno pričakujemo, da bo taka

(Nadaljevanje na tretji strani)

svojo skupno primorsko kuhinjo. Količino živeža dobi vsak član sorazmerno z opravljenim delom. Neka mamica, po rodu s Krasa, je na vprašanje, kako se ji kaj godi na stara leta daleč od rojstne vasiče Štjaka, odgovorila z vidnim zadovoljstvom na obrazu, da še nikoli tako dobro in da ima vsega dovolj. Povabila nas je v svojo prostrano sobano in s ponosom pokazala lepo pohištvo, ki si ga je odkupila od državne imovine za svoj prisluženi denar, za skromno vsotico 3.200 dinarjev.

Zadružniki imajo redno vsak teden sestanke, delovne in ideološke, ob koncu leta pa občni zbor. Na teh sestankih pregledujejo svoje uspehe, urejajo zadružno življenje, si postavljajo naloge in se ob razpravljanju napak in neuspehov bogatijo z izkušnjami in nauki za prihodnost.

Presežke poljskih pridelkov in živine prodajajo državi. Za izkupiček dobijo bone, s katerimi si nabavljajo industrijske izdelke, obutev in obleko. Ob sklepu leta ugotovijo čisti dobiček. Od njega najprej oddajo določeni odstotek v razne zadružne sklade (za socialno zavarovanje za bolezen, porod, starost, pa tudi za investicije in rezerve), preostali dobiček pa razdelijo med člane sorazmerno glede na število trudonevov, ki jih je vsak opravil v teku celega leta. Lani je bila zadruga prvič aktivna. Dobiček 200.000 din so razdelili med zadružnike tako, da je dobila vsaka družina od 18

do 45 tisoč din čistega izplačila, s katerim razpolaga vsak posameznik prostoro. Prav tako razpolaga vsaka družina prostoro tudi s presežkom živeža iz svojega deleža.

Zadruga je imela spočetka razne težave, vendar jih je srečno prebrodila. Do letos je dajala prednost delu za dvig poljskih pridelkov in živine, da pride na ta način čimprej do potrebne hrane in denarja. Zadružniki imajo vse polno nalog in načrtov. Treba bo prenoviti vse zgradbe in vsa gospodarska poslopja, graditi nove objekte, uvesti vrsto izboljšav in preureditev zastarelih naprav in drugo. Zadruga bo v nekaj letih vse to izvedla, saj se je izvila iz začetniških težav in se že postavlja trdno na svoje noge. Četa 12 mladincev in mladink se izobražuje in goji kulturno-prosvetno delo v zadrugi. Postala je vzor delovne mladine v vsej okolici in za svoje uspehe dobila v nagrado plemenskega bika. Ta mladina bo tudi pionirka zadružne misli na vasi, ki za sedaj še stoji ob strani, saj se še niti ena vaška družina ni vključila v zadrugo.

Tečajniki so vneto poslušali pripovedovanje zadružnikov, jih z zanimanjem spraševali o tem in onem in si ogledali vse gospodarske objekte. Obenem so v praksi spoznali, kako je organizirana kmetijska obdelovalna zadruga, o kateri so teoretično mnogo slišali v tečaju. Ob odhodu smo jim želeli mnogo novih uspehov.

Vedek.

Iz naših krajev

OF tudi sedaj po volitvah pristopila k izvrševanju postavljenega plana, stopila iz rezerve in pristopila k ustanovitvi delovnih brigad. Skofja Loka je bila zaznamovana že za časa prejšnje Jugoslavije in za časa okupacije kot „črna“, črna zato, ker je veljala za leglo klerikalne nazadnjaške politike in zatočišče belogardističnih izdajalcev. Današnja Skofja Loka je druga, je zavedna, kar so že dokazale pretekle volitve v OF in bodo pokazali tudi bližnji dnevi.

Nedelja 24. t. m. je dan prostovoljnega dela kot zaključek gozdnega tedna. Naša fronta ima v načrtu, da bo ta dan izvršila še druga splošna, komunalno važna dela, kakor: posipanje, čiščenje in popravila ulic in potov, predpriprave za gradnjo DID-a itd.

OF Skofja Loka si je zadala nalogo, da bo na 24. t. m. pokazala, kako je treba reševati lokalne gospodarske probleme, kako se dajo dela, ki so izpadla zaradi prioritete težke industrije iz proračuna, vendarle rešiti z nadomestilom delovne sile s prostovoljnim delom, in kako je treba slediti pozivu, ki ga je na III. kongresu Ljudske fronte dal naš maršal tov. Tito, ko je rekel:

Izpolnjujte svoje naloge na svojih mestih, ustanovljajte delovne brigade in Obdelovalne zadruge! Kot prva etapa dela za izvršitev tega poziva je OF Skofja Loka določila nedeljsko prostovoljno delo.

Zmago.

MARTINJ VRH

VELIKA RAZGIBANOST KULTURNO PROSVETNEGA DELA V NAŠI HRIBOVSKI VASI

Na visokem severnem pobočju Koprivnika se na širokem ozemlju skrivajo prijazne hišice, zelo oddaljene druga od druge. To je vas Martinj vrh, ki je vsem borcem NOV dobro poznana. Življenje pa je v tej vasi kljub raztresenosti posameznih hiš, precej živahno.

Sola, KLO, Kmetijska zadruga, OF, LMS in druge množične organizacije dajejo kraju značaj zelo razgibane hribovske vasi. To pa ne samo na videz, saj kažejo dejstva, da je tudi v to hribovsko vas prodrlo novo življenje, ki ruši vse mračne tradicionalne ostanke preteklosti, ko sta kultura in civilizacija bili dostopni le buržuaziji.

Zares redke so hribovske vasi, katerih vaščani bi bili tako dostopni za prosvetno življenje, kot so v Martinjem vrhu.

Krajevni prosvetni svet ima več odsekov, od katerih sta najbolj agilna dramatski in knjižničarski odsek. Dramatski odsek je v poldrugem letu priredil 6 večjih in manjših iger ter dve uspeli proslavi. Za uprizoritev iger se igralci vestno in skrbno pripravljajo, ker se zavedajo, da dobro naštudirana igra privabi, vzgaja in zadovolji gledalce prav tako kot igralce.

Z zadovoljstvom bi pozdravili že obljubljeni dramatski tečaj v Železnikih. Na takem tečaju bi nam poklicni igralci in režiserji iz narodnega gledališča praktično in teoretično prikazali pravo sliko pravega podajanja dramatskih del.

Veseloigro „Krape“ smo v preteklem polletju uprizorili na prostem. Za naš kraj je bila to velika novost, ki se je dobro obnesla. Takih predstav si ljudje še želijo.

Oder in dvorana pa nam delata velike težave, ker se vse nahaja v učilnici šole. Zlasti se opaža to pri igrah, ko nastopa več ljudi hkrati.

Burko „Matajev Matija“ smo v februarju odigrali na željo ljudi, sicer pa se držimo sodobnih del.

KRIŽE

RAZUMEVANJE KRIŽANOV ZA ŠOLO

V svojem dviganju po Gorenjskem se je okupator najprej vrgel na kulturno-prosvetne ustanove, hoteč zbrisati slovenski značaj naše zemlje. Tako tudi ni prizanesel šoli v Križah. Stavbe same sicer ni uničil, ker jo je rabil za svoje potujočevalne namene, popolnoma pa je uničil učiteljsko in šolarsko knjižnico, ki sta skupaj šteli preko tisoč knjig. Uničena so bila tudi vsa učila, ki so količkaj spomnjala na slovensko šolo. Dalje so bile uničene tudi klopi, ki so bile res stare, za svoje raznorodovalne namene pa je pripeljal klopi iz kranjske gimnazije, katero je ukinil. Po osvoboditvi je bilo treba vrniti klopi gimnaziji in pobrati po podstrešjih sosednih šol stare, že zdavnaj nerabljen opremo.

Lani se je šola spremenila v sedemletko. Potreba po knjigah in učilih je še bolj narasla. Stavba sama je potrebna popravila. Kriti vse izdatke iz rednega proračuna je bilo nemogoče. Zato je KLO na svojem zadnjem zasedanju osvojil predlog šolskega upravitelja in sklenil, da se na zboru volivcev predloži v pretres prispevek za šolo. Ko jim je učitelj prikazal najnujnejše potrebe šole, so volivci pokazali popolno razumevanje in soglasno potrdili sklep KLO o prispevku.

Prispevek pa je pravično razdeljen med davkoplačevalce. Vsi, ki imajo letnega dohodka manj kot 30.000 dinarjev so oproščeni te dajatve; davkoplačevalci pa, ki imajo letnega dohodka od 30.000 do 40.000 dinarjev — prispevajo po din 80.—, od 40—50.000 din po 150.—, nad 100.000 din letnega dohodka pa po 200 dinarjev.

Sklep je bil sprejet soglasno — brez ugovora, ker se je pač vsakdo zavedal, da bo ta malenkostni prispevek koristil le naši mladini.

Sprejet je bil tudi sklep, da bo prispevek vplačan do konca aprila. Vplača se lahko na KLO-ju ali v šoli, kjer dobi

vsakdo ustrežajoče potrdilo. Precejšnje število volivcev je svojo dolžnost že izpolnilo. Vse pa kaže, da nekateri mislijo, da so k prispevku zavezani samo starši šoloobiskujočih otrok. Pa ni tako. Sklep zbora volivcev je za območje KLO-ja zakon in so vezani nanj prav vsi davkoplačevalci, od delavca in nameščenca do posestnika. Zanimivo je tudi to, da je že marsikateri delavec vplačal namesto 80 din 100 dinarjev, medtem ko ljudje z večjimi dohodki še vedno čakajo. Zamudnikom bo pač treba poslati odločbe, kar pa KLO niti malo ne želi. Prvič je v pisarni vedno mnogo dela, drugič pa zakaj ne bi enkrat prav vsi pokazali dobro voljo in zavest, da je zbor volivcev prva oblast na vasi in to resnična ljudska oblast, katero je treba tudi spoštovati.

IZ CERKELJ

AFŽ PRI PROSTOVOLJNEM DELU PRI ZADRUŽNEM DOMU V CERKLJAH

Konec marca je AFŽ Cerklje organizirala udarniško delo na zadrudnem domu. Odziv žena je bil skromen, toda tiste, ki so prišle, so z zaviranimi rokavi prijele za delo — za lopate. Pričele so v zgodnjih jutranjih urah in šlo jim je dobro izpod rok, čeprav je bilo delo zaradi prahu, ki se je dvigal pri odstranjevanju materiala, precej naporno.

Najbolj delovna je bila tov. Korošec Lucija, predsednica odbora AFŽ. Pridno in požrtvovalno ji je sledil pionir Janez iz Dvorji, ki je pridno odstranjeval nepotrebno navlako. Do večera so delo končale in zadovoljne krenile domov. Sklenile so, da se prav v kratkem zopet srečajo pri prostovoljnem delu in da k delu pritegnejo še ostale žene. Napravile so plan, katerega osma točka glasi: „Opravile bomo najmanj 200 prostovoljnih ur.“

H. M.

STRAŽIŠČE

NEKAJ BESED O „DOMU IGRE IN DELA“ V STRAŽIŠČU

Kdor pozna razmere v Stražišču, se ne more dovolj načuditi, da nimamo niti enega dnevnega zavetišča, da o dečjih jaslih sploh ne govorimo. Izgovor, da je stanovanjska stiska, danes ne drži več. V Kranju so tri večje tovarne, ki zaposlujejo okoli 3000 delavcev in so po zakonu dolžne, poleg industrijskih objektov zgraditi tudi socialne ustanove. Če bi se vodstva tovarn zavedala svojih velikih odgovornosti, ne bi dopuščala, da njihove delavke stoje ob strojih v skrbeh in nestrpnosti zaradi svojih otrok, ki so ostali sami doma. Če bi imeli vsaj dva DID-a, bi priregnili v produkcijo domačo delovno moč, pa bi se izpraznila marsikatera sobica, kjer stanujejo priseljeni delavci. Iz tega dobimo logičen zaključek: če bi imele tovarne poleg ind. objektov dnevna zavetišča, bi priregnili k delu nove delovne sile, za ka-

Kulturne vesti

IZ KULTURNEGA ŽIVLJENJA OF V STRAŽIŠČU

Dramatski odsek OF Stražišče marljivo deluje. Pred kratkim nam je v režiji tov. Joža Kovačiča podal dobro naštudirano Finžgarjevo dramo „Razvalina življenja“. Kako je ljudstvo željno predstav, se vidi iz tega, da so morali igro večkrat ponoviti. Upamo, da nas pred koncem sezone razveselijo še z kakšno igro iz novejši dobe.

Delaven je tudi stražiški pevski zbor OF. Pevci imajo redne tedenske vaje in prirejajo samostojne koncerte doma in v okolici. S pesmijo navdušijo vsakogar. Ne bi bilo napačno, če bi nastopili pred mikrofonom ljubljanske radio-oddajne postaje.

Preteklo nedeljo pa so gostovali v Stražišču v nabito polni dvorani igralci iz Bitenja z igro „Lepa Vida“. To je prav razveseljav pojav male igralske družine, ki kaže krepko voljo do udeleževanja za kulturni dvig našega podeželja. V tem hotenju jim želimo veliko uspehov.

LEP KULTURNI DOGODEK V PREDDVORU

Preteklo nedeljo so priredili v Preddvoru delavci tovarne „Sava“ iz Kranja koncert. Nastopila sta moški in mešani pevski zbor. Vodil je tov. Studen. Kdor koli je slišal njihovo petje, se je čudil, saj ti fantje med tednom strežejo brnečim strojem v tovarni. Občuteno so bila podana tudi pojasnila k vsaki pesmi.

Vsaka pesem je ubrano izzvenela, naj je bila že tista „Od Urala do Triglava“ ali ona o brhkem dekliču, ki poje kot ptič. (Bosankom je najbolj ugajala tista o ženi, ki je možu dala namesto race tace).

Pevci so gostovali tudi v Domu onemoglih, kajti sindikalna organizacija iz tovarne „Sava“ ima patronat nad domom.

V prvih letih po osvoboditvi so se poglabljali stiki med delavci in podeželjem v obliki pomoči pri delu, danes pa z radostjo ugotavljamo, da dopolnjujejo kulturno sodelovanje, ki je prav tako cenjeno, če ne še bolj.

(Nadaljevanje na četrti strani)

tere ne bi bilo treba stanovanj, otroci pa bi bili pod nadzorstvom in v dobri vzgoji.

Ne smemo gledati samo na trenutni efekt dela, temveč tudi na to, kakšna bo naša mladina, če bo po osem ur na dan in še več prepuščena sama sebi ali celo zaprta v stanovanjih. Če bomo o tem vprašali učitelstvo osnovne šole v Stražišču, nam bo povedalo, kako in kaj stoje stvari z mladino, prav s tisto, katere starši so v produkciji pri strojih in so morda udarniki ali racionalizatorji. Stražišču so potrebni DID-i in naj bi se končno v tej smeri tudi že kaj ukrenilo.

KULTURNI PREGLED

Pred novo premiero v Prešernovem gledališču

C. GOLDONI: „RIBIŠKE ZDRAHE“

Pisatelj C. Goldoni (1707—1793) je najmočnejši italijanski komediograf in dramaturg 18. stoletja. Najprej je bil prisodnik kazenskega sodišča in advokat, in je prav zato imel najlepšo priložnost, opazovati življenje v njegovih najbolj svežih oblikah, kar pripoveduje sam v „Spominih“, ko nam govori o nastanku svojih znamenitih „Cozotskih zdrah“ („Ribiške zdrahe“). Kasneje se je ves posvetil gledališču in tu opravil ogromno delo. Napisal je celo vrsto komedij, tragedij, tragikomedij, romantičnih dram, libretov in melodram. Njegova ustvarjalna sila je bila izredna. Tako je n. pr. samo 1750. leta napisal kar 16 komedij. Pisal pa ni samo v italijanski, ampak tudi v francoščini, enajst komedij pa celo v beneškem narečju, kar zgovorno priča o njegovem realističnem instinktu, ki ga je gnal v nova gledališka obzorja, tako da ga po pravici imenujemo reformatorja italijanske komedije in gledališča.

Goldoni je začel ustvarjati v dobi, ko je svetovnoznana italijanska comedia dell'arte, sloneča na istih, v vseh komadnih nastopajočih, tipiziranih in skoraj vedno tudi enako imenovanih osebah, ki so dogovorjeni in komaj kdaj zapisani zasnutek kar na odru sproti oblikovale, že začela propadati. Izrodila se je v neokusno pogrevanje in banalno komedijanstvo. Veliki igralci comédie dell'arte so izumrli, z njimi — avtorji in igralci v eni osebi — umrla je tudi ta čudovita gledališka umetnost, ki pa je prej oddala bodočnosti vse svoje plodne šokove. Današnja gledališka umetnost v veliki meri živi ali bi vsaj morala živeti od njih.

„Saljivci, burkeži, nomadski glumači in dediči antične igre“, piše Dullin v svojih „Souvenirs“, „ustvarijo igralski kolektiv in izoblikujejo novo podobo dramske umetnosti (comedia dell'arte), kjer se posamezna igra slehernega igralca potopi v skupno odrsko utripanje. Ti

igralci, ki so v začetku barbarsko brezoblični, ki prihajajo iz province in zato vsi niti ne govorijo istega narečja, se medsebojno izpolnjujejo, likajo in bogatijo, improvizirajo bodisi na scenarije, zajete iz „nepisanega“ gledališča, bodisi na ljudsko folkloro ter v okviru določenih karakterjev dajejo prosto pot svoji domišljiji. Čeprav so imena skoraj vseh teh igralcev in „improvizatorskih“ družin pozabljena, so vendar več ko dve sto let povezana z zgodovino gledališča. Comedia dell'arte je iznašla osnove, brez katerih je stavba današnje gledališke umetnosti dokaj trhla. Zahtevala je najprej, da bodi igralec ustvarjalec, ne pa papiga, zahtevala je tedaj prisotnost, zavrnila falzifikat. Zahtevala je avtomatično povezanost besede in kretnje, igralčevu polno prisebnost, vzvišeno, igralsko kreativnost in neprestano porajajočo se tekstovno ustvarjalnost.

Goldoni se — to moramo vedeti — ni boril proti tej čisti comédie dell'arte, obratno, saj je vse njene elemente prevzel, lahko rečemo, rešil, boril pa se je proti njenim izrodkom. Boril se je proti „komediji intrig, katere poglavito gibalno je bil slučaj, goli slučaj, in vsakovrstni čudeži“ (dr. Rupel), iztrebiti je hotel, „izumetničeni svet marionet in ga nadomestiti v komedijah z živimi,

polnokrvnimi ljudmi“ (J. Kovič). Mesto komedije in intrig je hotel karakterno komedijo. „Dobro opazovanje narave in življenja mu je važnejše ko vse kombinacije domišljije“ (dr. Rupel). Bistvo svoje umetnosti vidi v tem, da so mu komedije uspeli „le kot podoba po naravi“ (Goldoni v „Spominih“).

S svojim življenje hlajajočim srcem je prislutil pristnemu utripu življenja, pri tem pa je slišal le njegove radostne melodije. „Z Goldonijem se moraš otroško smejeti, dojemati moraš človeške slabosti in norosti z vso preproščino“ (Kovič). Saj se posmehuje človeškim slabostim, celo biča jih, a njegova satira je rahla, skoraj naklonjena. Do socialne satire pa še celo ni prišel. Tudi ni zahajal v zadnje globine človeškega bistva, ni se trudil, da bi do kraja izbrisal karaktere, da bi jih psihološko točno opredelil, čeprav se je učil tudi pri Moliereu. Bolj ga je zanimala celota kot detajl, bolj simfonija kot posamezna melodija, bolj veliko platno kot portret. „Goldoni je kolektivist v pravem, nezlaganem pomenu besede“ (Kovič).

Vendar pa mu je kljub temu uspelo narisati precej izdelanih figur. Na vsak način pa se je ves postavil na stran preprostih ljudi in proti izumirajočemu plemenitstvu.

KONCERTI MOŠKEGA PEVSKEGA ZBORA SKUD „FRANCE PREŠEREN“ V KRANJU

Moški pevski zbor SKUD iz Kranja priredi dne 24. IV. 1949 ob 11. uri dopoldne koncert narodnih, partizanskih in umetnih pesmi za radiooddajo Ljubljana, Maribor in Slov. Primorje.

Istega dne gostuje moški pevski zbor na Jezerskem in priredi ob 16. uri popoldne koncert narodnih in umetnih pesmi. Z izbranim programom, ki ga je zbor vestno naštudiral pod vodstvom tov. dirigenta Petra Liparja, bo nudil dovolj umetniškega užitka prebivalcem Jezerskega in bolnikom, ki so prišli iz vseh mest in krajev naše države, da se jim v mirnem, idiličnem gorskem kotu povrne zdravje.

Dne 26. aprila 1949 priredi zbor ob 20. uri zvečer na Golniku koncert narodnih, partizanskih in umetnih pesmi v počastitev predvečera osme obletnice ustanovitve OF Slovenije. Proslava na Golniku bo dobila z gostovanjem moškega pevskega zbora SKUD iz Kranja res dostojno in svečano lice. **B. M.**

Razkrinkan špekulant predan ljudskemu sodišču

V današnjih dneh, ko vidimo borbo za dvig življenjske ravni delovnega človeka in za gospodarsko samostojnost in socializacijo naše dežele, se še vedno najdejo ljudje, ki jim ni mar ljudska blaginja in skupnost ter gledajo samo, kje bi se okoristili za svoje sebične namene. Takj ljudje se vrinjajo tudi v naše gospodarske ustanove, izkoriščajoč pomanjkanje trgovskega kadra. Tako je bil te dni po zaslugi budnosti organov ljudske oblasti razkrinkan **Anton Janša**, ravnatelj podjetja „Peciva“ v Kranju, ki je izvršil vrsto kaznivih dejanj, in to prevar, utaj, nedovoljenega trgovanja in špekulacij, s katerimi je oškodoval podjetje za okroglo 100.000 dinarjev. Denar je spravil v svoj žep in ga uporabil v raznih pijančevalnih družbah. Živel je lahotno in se ni brigal za dvig podjetja, katero mu je bilo poverjeno v vodstvo.

Zaradi takega njegovega malomarnega odnosa kot ravnatelja do podjetja in zaradi vrste kaznivih dejanj je stavljen pred ljudsko sodišče, ki bo izreklo najstrožjo kazen kot škodljivcu pri izgradnji socializma. Taki, njemu slični upravniki in ravnatelji ne spadajo v delavski razred, kateri se bori za izboljšanje našega gospodarstva in jih tudi skupnost ne potrebuje.

Naši bealci nam pišeja ...

KAKO SE V TRŽIČU NA MATIČNEM URADU DRŽIJO URADNIH UR

V Tržiču na matičnem uradu sedi matičar, bivši orožnik Vidovič Leopold. Ne davno tega se je pripetilo, da se je pred matičnim uradom nabralo nekaj strank, ki so potrebovale podatke tega urada. Ker pa se mora danes pač novsod nekoliko čakati, so si mislile, da bo pač tudi tukaj tako. Toda čakali so debelo uro in še več — a matičarja ni bilo. Ena izmed strank se je opogumila in šla pogledat k matičarju na dom. Našla ga je. Dobro volje se je vrtel okoli štedilnika in ... kahal kosilo.

Mnenja smo, da tov. Vidoviča država ni najela in ga tudi ne plačuje kot privatnega kuharja pač pa kot matičarja.

Prizadeti.

STARO POKOPALIŠČE

Na opuščenem pokopališču bo urejen tih park — „Gaj pesnikov Prešerna in Jenka“. Zato nujno svarimo vse, ki prenašajo zemске ostanke svojcev na novo pokopališče, naj ne sekajo cipres in drugega drevja na starem pokopališču. Vse to drevje je oblastno zaščiteno. Škoda, ki se je dosedaj izvršila, je nepopravljiva; zato bodo krivci strogo kaznovani, tako naročniki kot izvrševalci teh sečenj.

Pooblaščen zaupnik

Zavoda za zaščito zgodovinskih in kulturnih spomenikov LRS

Uspeh agitacije za mladinsko delovno brigado na I. gimnaziji v Kranju

Pred mesecem dni je sekretariat mladinske organizacije na I. gimnaziji začel agitacijo za prijavljanje mladincev-dijakov v Mladinsko delovno brigado. Agitacija je zajela vso mladino. Najboljši agitatorji so bili mladinci-brigadirji, ki so bili že prejšnja leta v MDB. Uspeh agitacije ni slab. Od 192 dijakov, ki pridejo v poštev, se jih je doslej prijavilo več 170. Ti se zavedajo važnosti prostovoljnih delovnih akcij in želé sami ak-

tivno sodelovati v borbi za socializem. Je pa še okoli 20 dijakov, ki nočejo razumeti današnjega časa, ki ne vidijo velike borbe delavskega razreda za boljše življenje narodov Jugoslavije in mislijo, da smo še vedno v stari Jugoslaviji, kjer so nekateri „priviligiranci“ stali ob strani in uživali sadove delovnega ljudstva. Tem naj bo že enkrat jasno, da je v naši ustavi člen, ki določa: Kdor skupnosti ne daje, naj tudi od nje ne zahteva.

Ljudska tehnika

KLUB LJUDSKE TEHNIKE V PREDOSLIH

Na pobudo mladinske organizacije se je pri nas osnoval klub tehnike z nalogo, da se prebivalstvo naše vasi, predvsem pa mladina spozna z tehniko. Zlasti se je pokazalo zanimanje za avtomobilizem-motociklizem in radioamaterstvo. Zato smo organizirali ustrezajoče krožke, v katerih se članstvo spoznava in usposablja v okviru omenjenih panog.

S tem pa ni rečeno, da se bo naš klub omejil samo na dvoje tehničnih panog. Naloga kluba tehnike je, da svoje članstvo spoznava s tehniko nasploh. Zato bo tudi naloga našega kluba, da zaktivizira članstvo in vzbudi pri njih zanimanje tudi za letalstvo, modelarstvo, fotoamaterstvo itd. Ena najvažnejših nalog našega kluba tehnike pa je seznanjanje prebivalstva naše vasi s tehniko našega kmetijstva. Vemo, da socialistična preobrazba našega kmetijstva zahteva zadostno število kadra, ki bo opravljal z modernimi kmetijskimi stroji. Zavedamo se, da star način obdelovanja zemlje potrebuje več delovne sile. Z mehanizacijo našega kmetijstva bi mnogo delovne moči z dežele pritegnili v industrijo in s tem pospešili gradnjo socializma v naši državi.

Naš cilj je, da v naš klub tehnike vključimo čim več članov. Danes imamo 40 članov, predvsem delavske mladine. Stremelj bomo za tem, da vključimo tudi kmečko mladino v kolikor še ni, pa tudi starejše. Pozivamo vse, prebivalce vasi našega okraja, da se nam pridružijo in nam pomagajo čim več prispevati k izgradnji socializma. **F.**

Fizkultura in sport

NOGOMET:

KLADIVAR (Celje) : UDARNIK (Kranj) 0 : 0

Pred 1500 gledalci je bila v nedeljo na celjskem igrališču prvenstvena tekma I. slovenske nogometne lige med Udarnikom iz Kranja in domačim Kladivarjem. Tekma je bila vseskozi tipično prvenstvena in borbena. Celjani so se posebno v prvem polčasu, v katerem so imeli rahlo premoč, močno prizadevali, da si pribore zmago, kar pa jim je onemogočila dobra obramba Udarnika.

V drugem polčasu se je slika izmenjala, posebno prvih 25 minut igre, ko je Udarnik stisnil domače dobesedno v obrambo svojih vrat. Gostj pa kljub vsemu niso imele sreče, saj so Slokarjevi in Božičevi strelili trikrat zadeli prečke gola, mnogo strellov pa je obranil za igro odlično razpoložen golman domačih.

Kljub vsemu pa je nerešen rezultat tekme v Celju velik uspeh Udarnika, ki je nastopil oslavljen — brez svojega najboljšega igralca Razpotnika.

Tekstilec (Tržič) : Proletarec (Zagorje) 2 : 4 (2 : 2)

V nedeljo je imelo moštvo Tekstilca v gosteh rutinirano moštvo Proletarca iz Zagorja, ki je v lepi kombinacijski igri premagalo Tekstilca iz Tržiča v prvenstveni tekmi II. slovenske skupine. Lepo vreme je privabilo na igrišče preko 1000 ljudi, ki so z zanimanjem sledili poteku igre.

Tekstilec se je pokazal kot borbena moštvo, vendar pa njihova nepovezana igra ni mogla voditi k uspehu, dočim je Proletarec pokazal lepó tehnično igro in je zmaga slednjega popolnoma zaslužena.

V predtekmi je **Garnizija** (Ljubljana) premagala **Garnizijo** (Križe) z 3 : 0.

Tekstilec (juniorji) : **Ločan** (juniorji) 3 : 0 (p. f.). —pt.

Šah

Iz dvoboja **Jesenice—Kranj** prinašamo partijo iz 2. deske med **Misjakom** (**Jesenice**) in **Pogačnikom** (**Kranj**). Beli je prvoimenovani. Francoska obramba.

1. e4 e6 2. d4 d5 3. e5 c5 4. Lb5+ Sc6 5. Se2 Ld7 6. Lc6: Lc6 : 7. 0—0 cd4: 8. Sd4: Se7 9. Dh5 Sg6 10. Sc6:? (Beli skakač je imel lepo mesto na d4 in ga ni bilo treba zamenjati za slabega lovca na c6). bc6: 11. f4 Lc5+ 12. Kh1 0—0 13. Sc3 Db6 14. De2 Ld4 15. Dd3 f6! (Pričetek rušenja belega središča) 16. Sa4 Db4 17. c3? (Beli izgubi važnega središnega kmeta) Da4: 18. cd4: fe5: 19. de5: Sf4: 20. Lf4: Tf4: 21. Tf4: Df4: 22. Da6 De5: 23. Dc6: Tf8 (Centralna prosta kmeta bosta odločila) 24. h3 h6 25. Te1 Tf6 26. Db5 Tf2 27. Te8+ Kh7 28. Dd3+ g7 29. Db5 Tf7 30. a4 h5 31. b4 h4 32. Te1 De3 33. Tf1 T×T+ 34. D×T Kx7 35. a5 d4 36. De4 d3 in črni je dobil po krajšem odmoru prav lahko partijo. Tov. Pogačnik je prav dobro izkoristil napake v otvoritvi, ki jih je beli napravil.

Tedenska kronika

SPOMINSKI DNEVI

- 21. aprila 1919 — ustanovitev KPJ in združitev sindikalnega gibanja.
- 22. aprila 1870 — bil rojen Vladimir Ilič Lenin, veliki voditelj delovnega ljudstva.
- 23. aprila 1616 — je umrl William Shakespeare, genijalni angleški pesnik in dramatik.
- 25. aprila 1945 — prva konferenca združenih narodov v San Francisku.

DEŽURNA SLUŽBA SOCIALNEGA ZAVAROVANJA

24. aprila 1949 — ima Dr. Pance Pavel, telefon števil. 351.

DEŽURNA LEKARNA

24. aprila 1949 — ima Okrajna lekarna, Prešernova ulica.

DEŽURNA TRAFIKA

V nedeljo 24. aprila 1949 — ima Štraus Anica, Koroška cesta.

DEŽURNA PRODAJA KRUIHA

Vsako nedeljo od 8. do 11. ure dopoldne ima „Pecivo“ poslov. št. 4. Majstrov trg.

KINO KRANJ

- 22. do 25. aprila 1949 „Življenje v Citadeli“, sov. umet. film.
- 26. do 28. aprila 1949 „Daljnja nevesta“, sov. umet. film.

KINO TRŽIČ

Od 22. do 24. aprila 1949 „Abejeva pesem“, sovjetski umetniški film.

KINO TRŽIČ

- 23. in 24. aprila 1949 „Veliki preobrat“, sovjetski umetniški film.
- 27. in 28. aprila 1949 „Mlada garda“ I./del — sovjetski umetniški film.

SEZNAM POROK V KRANJU dne 2. aprila 1949

Bren Ciril, Kranj in Vařacha Milada, Kranj; Rončevič Ljubo, Postojna in Ferme Ivana, Kranj; Boka Andrija, Sisak in Kramar Jelka, Kranj; Lukman Feliks, Kranj in Sever Florjana, Kranj.

Ob tej priliki so darovali za socialni fond **din 1.800.—**

SEZNAM POROK DNE 9. APRILA 1949 V KRANJU

Antolin Štefan, Kokra in Kustec Tezija, Kokra; Grosar Jožef, Kočevje in Likar Angela, Kranj; Ažbe Leopold, Kranj—Čirče in Žrjav Zdenka, Kranj, Čirče; Centa Ciril, Kranj in Permozer Alojzija, Kranj—Čirče; Centa Jožef, Kranj—Rupa in Vasiljevič Savka, Kranj, Čirče; Kajzer Dominik, Kranj—Čirče in Serko Albina, Kranj; Komelovič Branko, Vrhnika in Vencelj Angela, Kranj, Primskovo; Jovičevič Nikola, Golnik in Mesečkov Kosovka, Sarajevo.

Ob tej priliki so darovali za socialni fond skupno **din 1736.—**

SEZNAM ROJENIH V MESECU JANUARJU, FEBRUARJU IN MARCU

Prek Boris, sin delavca, Kranj—Huje; Malovrh Cvetko, sin tov. delavca, Kranj, Labore; Vodopivec Antonija, hči mizar. mojstra, Kranj—Stražišče; Beton Frančiška, hči čevljarja, Kranj—Rupa; Bizjak Milka, hči posetnika, Kranj—Primskovo; Markov Vldaimir, sin oficirja JA, Kranj—Huje; Bajt Zdravko, sin tov. delavca, Kranj—Stražišče; Stopar Matjaž, sin uradnika, Kranj, Jenkova; Porenta Nada, hči posestnika, Kranj—Huje; Smerke Marija, hči mizarja, Kranj—Stražišče; Melink Marija, hči kurjača, Kranj—Primskovo; Jenko Peter, sin zidarja, Kranj—Kalvarija; Sojer Vera, hči tekst. tehnika, Kranj, Stara cesta; Hegediš Boris, sin ekonomista, Kranj—Čirče; Pervanje Rajko, sin delavca, Kranj, Titov trg; Štefe Drago, sin perice, Kranj—Primskovo; Pavec Marija, hči tov. delavke, Kranj—Gorenja Sava; Engelman Bojan, sin tkal. mojstra, Kranj, Vrtna; Tavčar Iztok, sin trgov. pomočnika, Kranj, Titov trg; Grmovšek Veronika, hči soferja, Kranj—Kalvarija; Pečnik Pavla, hči soboslikarja, Kranj—Stražišče; Pavlovič Matija, sin tov. delavca, Kranj—Huje; Bogataj Marijan, sin krojača, Kranj—Primskovo; Salmič Janez, sin tov. delavca, Kranj—Rupa; Ferkuč Rajko, sin soferja, Kranj—Stražišče; Jeraj Jožica, hči tov. delavca, Kranj—Huje; Jelenc Anica, hči tkal. mojstra, Kranj—Primskovo; Pegam Bojan, sin obratovodja, Kranj, Savski breg; Dagarin Feliks, sin žel. delavca, Kranj, Gorenja Sava; Mravlje Marjan, sin tov. delavca, Kranj, Titov trg; Poklukar Jožef, sin voznika, Kranj, Cesta na Rupo;

TROMESEČNA STATISTIKA

V prvem tromesečju leta 1949. je bilo v Kranju rojenih 69 otrok, a umrlo je 22 oseb.

Objave

GOZDNO GOSPODARSTVO KRANJ—STRAŽIČE

kupi večje število konj, opreme, vozov za izvažanje lesa. — Vse ponudbe se sprejemajo v Stražišču in na Gozdnih upravah v Preddvoru in Škofji Loki

OBJAVE IN ČESTITKE ZA 1. MAJ SE SPREJEMAJO ZAKLJUČNO DO 23. APRILA

PROSIMO INTERESENE, DA POHITE S TOZADEVNO DOSTAVO UREDNIŠTVU „GORENJSKEGA GLASA“, KRANJ